

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060305

DOM
2019-04-03
Stockholm

Mål nr
M 10827-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-10-29 i mål nr M 1575-18, se bilaga A

PARTER

Klagande P E

Motparter

1. Duvholmens Båtbygg och Varvsservice AB

2. Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

SAKEN

Tillsyn av vattenverksamhet på fastigheten X i Lidingö kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom och återförvisar målet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.
 2. Mark- och miljööverdomstolen avslår yrkandet om interimistiskt förbud mot fortsatt verksamhet.
-

Dok.Id 1487923

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

P E har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska förbjuda Duvholmens Båtbygg och Varvsservice AB (Duvholmen) att bedriva vattenverksamhet i form av anläggande av pir på fastigheten X samt besluta att en ordentlig undersökning av verksamheten ska vidtas. Han har vidare yrkat att Mark- och miljööverdomstolen interimistiskt ska förbjuda verksamheten till dess en undersökning startas.

Duvholmen och länsstyrelsen har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

P E har anfört detsamma som i underinstanserna med i huvudsak följande tillägg:

De bilder han gav in till mark- och miljödomstolen är tagna i mars 2018. Han har för avsikt att lämna in ytterligare anmälningar till tillsynsmyndigheten för tiden därefter. De massor som ankom i mars 2018 kom inte från Vaxholm kastells kaj utan var av en helt annan beskaffenhet. Total byggvolym är nu i mars 2019 cirka 1 100 kubikmeter. Det återstår mycket massor innan piren är färdigställd. Den argumentation han fört tidigare om att utbredningen kommer att överstiga 3000 kvadratmeter har därmed stärkts.

Duvholmen har anfört detsamma som i länsstyrelsen med i huvudsak följande tillägg:

På grund av överklagandet rörande vattenverksamheten drog anläggandet av piren ut på tiden. Möjligheten att få sten från Käppalaverket gick därför förlorad. De massor bolaget fick i mars 2018 kommer från rivningen av betongbryggan på kastellet i Vaxholm. Att det blev betongfundament med armeringsjärn i ska inte vara ett problem enligt den analys som utfördes, utan de ska lämpa sig bra på sjöbotten. Bolaget har under sommaren 2018 genom dykningar kontrollerat att ingen sten fallit in på

grannfastighetens mark. Vid dykningen sågs inte heller några däck. Däcken som syns på de bilder P E gett in till mark- och miljödomstolen togs bort innan skopan tömdes. De stora betongfundament som syns på bilderna hamnar längst ned mot sjöbotten.

Länsstyrelsen har anfört i huvudsak följande:

Länsstyrelsens beslut är väl utrett utifrån de uppgifter som fanns tillgängliga vid tidpunkten för tillsynen. Länsstyrelsen ombads inte att yttra sig i mark- och miljödomstolen och har därför inte tidigare sett de bilder som P E gav in dit. Av bilderna tycks framgå att det åtminstone vid två tillfällen har nerlagts massor som inte är sprängsten på det sätt som avsågs i Duvholmens anmälan om vattenverksamhet. Enbart mot bakgrund av dessa bilder skulle dock ett förbud mot den fortsatta verksamheten vara alltför ingripande. Av de bilder och filmer som P E gett in till Mark- och miljööverdomstolen framgår att anläggandet i vart fall inte till fullo utförts i enlighet med anmälan om vattenverksamhet.

P E och Duvholmen har gett in ytterligare utredning i Mark- och miljööverdomstolen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

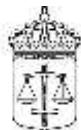
P E har till Mark- och miljööverdomstolen gett in nytt material bestående av ett stort antal fotografier och filmer. Av materialet framgår bl.a. att andra massor än de som angivits i anmälan om vattenverksamhet har använts. Det finns därför anledning att utreda om ytterligare tillsynsåtgärder behövs. Utredningen ska vidtas av länsstyrelsen i egenskap av tillsynsmyndighet. Mark- och miljödomstolens dom ska alltså undanröjas och målet återförvisas till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.

Det har inte framkommit att det finns en sådan överhängande risk för skada eller olägenhet som innebär att verksamheten bör förbjudas i avvaktan på tillsynsmyndighetens åtgärder. P Es yrkande om interimistiskt förbud mot fortsatt verksamhet ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg och Birgitta Bylund Uddenfeldt, referent, tekniska rådet Yvonne Eklund samt hovrättsrådet Ralf Järtelius.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Frida Camber.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-10-29
meddelad i
Nacka

Mål nr M 1575-18

PARTER

Klagande P E

Motparter

1. Duvholmen Båtbygg & Varvservice HB

2. Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 12 februari 2018 i ärende nr 535-51366-2017, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Tillsyn av vattenverksamhet på fastigheten X i Lidingö kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 547914

Postadress

Box 1104
131 26 Nacka strand

Besöksadress

Sicklastråket 1
Nacka

Telefon

08-561 656 40

E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se
www.nackatingsratt.domstol.se

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00–16:30

BAKGRUND

Den 12 december 2017 kom P E in med en begäran till Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) om tillsyn avseende pågående vattenverksamhet på fastigheten X i Lidingö kommun. P Es begäran kommunicerades med verksamhetsutövaren som kom in med ett yttrande till länsstyrelsen. Länsstyrelsen beslutade den 12 februari 2018 att inte vidta någon ytterligare åtgärd med anledning av begäran och avslutade ärendet utan åtgärd.

P E har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

BEGÄRAN M.M.

P E har överklagat länsstyrelsens beslut och, såsom det får förstås, begärt att målet ska visas åter till länsstyrelsen för vidtagande av ytterligare åtgärder.

Till stöd för sin talan har P E anfört i huvudsak följande. Han är direkt granne till varvet och ägare till en bostadsrätt i Brf Duvholmen Lidingö, som äger fastigheten Y, vilken gränsar till fastigheten X. Det dumpas massor av varierande art som hamnar på vattenområdet som tillhör Y. Länsstyrelsen har brustit i handläggningen av ärendet under december 2017–februari 2018 samt första halvåret 2016. Länsstyrelsen har inte tagit hänsyn till vare sig statens, allmänhetens eller hans enskilda intressen. Länsstyrelsen har brustit mot 2 § 5, 3 § 5 och 9 samt 6 § 3 och 4 förordning (2017:868) med länsstyrelse-instruktion och mot 4 § förvaltningslagen (1986:223).

För att få bedriva vattenverksamhet så måste rådighet finnas. I detta är fall finns inte rådighet eftersom dumpningsmassor redan ligger på bostadsrättsföreningens vatten och kommer att utökas ytterligare i takt med att bygget fortskrider. Länsstyrelsen väljer att lita på varvets uppgift att det bara skulle vara sten istället för att lita på honom och hans bilder som redovisar annat. Arbetsbåten Minitor dumpar bl.a. bildäck, järnskrot, betong, armeringsjärn, vajrar, elkablar och lite sten vilket är långt ifrån den arbetsmetodik ("sten för sten, som försiktigt läggs på plats") som bland

annat fick Lidingö Stad att gå med på en strandskyddsdispens och som också var ett av villkoren för dispensen. Grumling uppkom i ett dygn och utifall det råder risk för grumling var ett annat villkor för dispensen applicering av geotextildukar samt flytlänsar, vilket man inte bryr sig om.

DOMSKÄL

Klagorätt

Den första frågan som mark- och miljödomstolen har att ta ställning till är om P E har rätt att överklaga länsstyrelsens beslut. Överklagbara domar eller beslut enligt miljöbalken får överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot, 16 kap. 12 § miljöbalken. Enligt praxis ska rätten att vara part och att överklaga tillkomma varje person som kan tillfogas skada eller utsättas för annan olägenhet genom den verksamhet för vilken tillstånd söks, om risken för skada eller olägenhet rör ett av rättsordningen skyddat intresse och inte är enbart teoretisk eller helt obetydlig, se t.ex. NJA 2004 s. 590 I och II. Den som har uppträtt som anmälare i ett ärende, dvs. fäst myndighetens uppmärksamhet vid något, och eventuellt begärt att myndigheten ska ingripa, är inte enbart av denna anledning berättigad att överklaga det beslut som har fattats med anledning av anmälan.

Domstolen konstaterar att P E i aktuellt fall är den som uppträtt som anmälare i ärendet. P E är rågranne till den aktuella fastigheten där vattenverksamheten pågår. Han har vidare anfört att vattenområdet på den fastighet som bostadsrättsföreningen äger påverkas av den pågående vattenverksamheten. Mark- och miljödomstolen gör bedömningen att P E är berörd av beslutet på ett sådant sätt att han har rätt att överklaga det. Hans överklagande ska därför prövas i sak.

Prövningen i sak

Av 26 kap. 1 § miljöbalken framgår att tillsyn ska säkerställa syftet med balken och de föreskrifter som meddelats med stöd av densamma. Tillsynsmyndigheten, i detta

fall länsstyrelsen, har en skyldighet att i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av miljöbalken samt föreskrifter, domar och beslut som meddelats med stöd av denna. Tillsynsmyndigheten har vidare en skyldighet att vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse. Av 26 kap. 9 § miljöbalken framgår att en tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att balken, samt föreskrifter, domar och beslut som meddelats med stöd av denna ska följas.

Mark- och miljödomstolen har i målet att pröva om länsstyrelsen haft fog för sitt beslut att lämna ärendet avseende P Es klagomål utan ytterligare åtgärd eller om länsstyrelsen istället borde ha vidtagit ytterligare åtgärder med anledning av klagomålet. Under handläggningen i länsstyrelsen samt i mark- och miljödomstolen har P E kommit in med påstående om att vatten-verksamheten inte utförs i enlighet med de försiktighetsmått som länsstyrelsen i ett tidigare mål beslutat om. Han har till stöd för detta påstående, både hos länsstyrelsen och hos mark- och miljödomstolen bl.a. gett in fotografier och filmer.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att länsstyrelsen med anledning av P Es klagomål har förelagt verksamhetsutövaren att b.la. redogöra för vilka skyddsåtgärder som vidtagits för att minimera grumlingens utbredning och vilka massor som används som utfyllnad och om dessa är dokumenterade rena. Verksamhetsutövare har kommit in med redogörelse samt en analys av de massor som schaktas för att sedan användas för byggnationen av piren. Analysen visar generellt låga halter. Mot denna bakgrund delar mark- och miljödomstolen länsstyrelsens bedömning att det inte finns skäl att ifrågasätta verksamhetsutövarens uppgift att piren byggs av sten, trots att inkomna analysvar anger att dessa avser grusfyllning. Det kan noteras att analyser enligt standard ska ske på findelen av jordmassor. Mark- och miljödomstolen instämmer vidare i bedömningen att den bottenyta som verksamhetsutövaren uppgett att vattenverksamheten tar i anspråk inte överskrider den bottenyta som medges i tillståndet. Den utredning som P E nu kommit in med samt vad har anfört i mark- och miljödomstolen föranleder inte någon annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 19 november 2018.

Sanna Dixelius

Ola Lindstrand

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Sanna Dixelius, ordförande, och tekniska rådet Ola Lindstrand. Målet har handlagts av tingsnotarien Rebecca Riesenfeld.